

הצנזורה

הסרטים שלא תראה

איש אינו יכול להכחיש את העובדה שבתקופה האחרונה נעשתה המוצצה לביקורת סרטים ליברלית עד מאוד. שפע כזה של שדים ומעורמים, המותר להצגה על מסכי הארץ, לא נראה עוד מעולם. אך מי שחשב שאחרי ליברליזציה זו נשארו מספרי הצנזורה מתוסרטות עבודה, אינו אלא טועה. את רי עונת חופש ארוכה הודיעה המוצצה לביקורת סרטים על שורה של איסורים.

● **בייבי פייס נדסון**, סרט אמריקאי על מלחמת הפבי. אי. האמריקאי בנגסטור שנשא שם זה, בהשתתפות מיקי רוני, קרולין גינס וסיר סדריק הרדחיק, נאסר להצגה מפני שהפושע תואר בו אנטי-שי. מדי היה זה סרט שעסק בתיאור עובי דות בלבד ללא שמץ של פסיכואנליזה.

● **שמים בלי כוכבים**, סרט גרמני על יחסי תושבי מערב ברלין עם אזרחי מזרח ברלין, נפסל בגלל תיאור גרמנים טובים, בתקופת מלחמת העולם השנייה.

● **הנדון למוות**, סרט צרפתי-איטלקי בביומו של ז'יל דאסן, לפי ספרו של ניקוס (זורבה היווני) קאונצאקיס, המספר על מורד יווני בתקופת שלטון התורכים באסיה הקטנה, נאסר להצגה משום שהתורכים סירבו להציג סרט זה והצגתו בישראל יכלה להתפרש כפגיעה בתורכים.

● **בני מוכים לאן?** סרט צרפתי המתאר את הדידרות הנוער הצרפתי, נפסל אף הוא, הובא לדיון מחדש, אחרי שהתברר שהליגה הקתולית הצרפתית המליצה עליו.

● **האיסור** — סרט אמריקאי המספר על רומן-אהבה הנרקם בין חייל אמריקאי לנערה גרמניה בברלין הכבושה וההרסה, מיד אחרי המלחמה. נאסר משום שלדעת ה' מוצצה יש בו כדי לעורר תמלה על הגרמנים בגלל הסבל שסבלו במלחמה.

סרטים

לא בני-אדם. חיות

אין מקום לחיות-כבר (אלנבי, תל-אביב: גרמניה) — הוא סרט תעודה מגמתי, המעלה את התביעה להציל את שמורת ה' טבע האפריקאית מהכחדה, למנוע את ה' פשטות הציביליזציה ותופעות-הלוואי שלה על פני שרידי ג'הדעון האנושי והחיתתי. הסרט צולם על-ידי שני אנשים. במשך ארבעה חודשים סובבו ה'ר ברנרד גריזוק, מנהל ג'החיות בפרנקפורט ובנו מיכאל, במכונית אדומה, בשמורת הטבע שבקונגו הבלגית ובאונגוה, עקבו בעזרת מצלמות ארוכות-טוח אחרי חיי חיות-הבר במקום. תוצאת מסעם זה הוא סרט צבעוני כנה ומרשים. הם לא ניסו לביים סצינות אנושי-יות בין החיות, דוגמת חלס דיסני, לא התעסקו גם בלהטוטי מצלמות. רובו של הסרט מתאר באיטיות, ללא מתח מבויים, את חיי משפחת הבהמות. בצירוף סצינות בודדות אך נפלאות מחיי בעלי-חיים אחרים, חלקו הקטן עוקב אחר התפתחות רומן-אהבה טבעי של צמד גמדים משבט האפני. עד כאן רוקם הסרט תמונה אידיאלית. כוח המחץ של הסרט הוא בסימו. בני

המדינה. להיפך, מתקניו הם מהמשוכללים ביותר במדינה, ומיקומו ואפשרויות ההארה שלו הם אידיאליים. אלא שבכתריאלבקה של חיי הספורט הישראלי לא תופס ההגיון מקום רב.

כאשר כונס לפני שבוע סגל הנבחרת הישראלית בכדורגל, לא נראה מקום אידיאלי יותר לאכסנתו ולאיומוניו במשך חדשים, מאשר מכון חיינגייס. מלבד התנאים המצויים, היה איכסון הנבחרת במקום צריך לעלות כ-100 ל"י ליום. נוחת זאת העדיפו ראשי ההתאחדות לכדורגל לשכן את הנבחרת בפנסיון אלדו ברענה, שם עולה האיכסון פי ארבעה. נוסף לזאת אין במ' קום שום מתקני ספורט, ותאימונים נעשים על המגרש בכפר-סבא.

כשנשאל השבוע מוכיר ההתאחדות יוסף ג'ן מדוע לא שוכנה הנבחרת במכון חיינגייס? השיב: "ברורנו ונוכחנו שאין שם מקום". אולם במכון חיינגייס לא ידע איש על איזו פניה שהיא של ההתאחדות לכדורגל: "היינו מקבלים אותם ברצון. אימון נבחרות היא אחת ממטרותינו, אבל איש לא פנה אלינו". השיבו אנשי המכון.

כדורגל

ספורט לאומי

לספורט הישראלי יש ידידים באמריקה. ידידים אלה, המאורגנים בועדה לטיפוח הספורט בישראל, חושבים כנראה שהם יודעים יותר טוב מהישראלים איזה ספורט עליהם לטפח. ואם למקצועות ספורט ראשוניים נים במעלה ופופולריים בישראל הם שולחים לפרקים מאמנים מדרגה שניה, הנה לספורט אחר שלחו מאמן מצויין. בוב קלין מרסין (53) שהיה רק שבוע אחד במחנה האימונים למדריכי ספורט של הגדנ"ע, ובמשך תקופה קצרה זו הצליח מרסין להקים צוות מצויין של שחקני כדורגל — משחק כדור-בסיס קל יותר. לשם טפות ספורט אמריקאי לאומי זה בישראל מוכנים האמריקאים לעשות כנ"ר. אה הרבה. הקומיקאי האמריקאי ג'ורג' גיסל הגיע השבוע במיוחד לארץ כדי להביא ציוד למשחק הכדורגל.

כאשר עלתה השבוע נבחרת מדריכי הספורט של הגדנ"ע למשחק מבחן ראשון נגד בני אנשי השגרירות האמריקאית בישראל, בתגבורת של כמה מנערי צהלה, זכה המאמן רע אפילו לחסות דיפלומטית, כששגריר ארצות-הברית איגדן ריד נכח ביקום, עודד את בנו. הקטן ששיחק בקבוצת האמריקאים, ורעייתו חילקה חתימות לנעורות הגדנ"ע, הסבירה להן פרק בהליכות משחק.

בחלקו הראשון של המשחק, הדומה מאוד למשחק ההקפות הישראלי, נראה היה שכל המאמצים להחדרת הספורט האמריקאי לישראל היו לשווא. האמריקאים הובילו בתוצאה של 9:0. אולם בסיום המשחק בן שבעת הסיבובים ניצחו הגדנ"עים בכל זאת בתוצאה של 15:12. היה זה עלבון צורב לנערים האמריקאים. לעומתם רח האפורטופטים של ה' ספורט החדש נחת מהגדנ"עים הנלהבים, ש' הצהירו כי אחרי נצחון כזה מתחיל המשחק למצוא חן בעיניהם.

הבטיח ג'ורג' גיסל בסיום המשחק: "נעשה הכל שבעוד שנה שנתים תשחק כל ישראל בבסיסבלי".

מפארת את חזיתו של בית-קולנוע גרמני בברלין המערבית, שם מוצג בהצלחה גדולה הסרט הגרמני התעודתי על ישראל — ג'הדעון וכבשן האש, שנאסר להצגה בארץ. הסרט מלא התמחה והענין מוצג דווקא בבית-קולנוע שם הציגו לפני עשרים וחמש שנה את הסרט האנטישמי המפורסם היהודי זיס.

הקטור מאלו, המגולל את פרשת חייו של נער אומלל, שנחטף מהוריו, מצליח למצאם ביחד עם האושר. זה נמנה על אותו סוג של ספרות-ילדים, המביא את קוראיו לשיא של הזדהות עם סבלותיו של הגיבור ה' אומלל, וגורם להם לחלום כל הלילה על מנחלים ושאר רשעים משונים, שלא זכו להתקל בהם במציאות.

הסרט הוא ביצוע מלוטש ומבריק, לפי עמים יתר על המידה, של הסיפור. יש בו משחק משובח של שחקנים כמו פייר ברסאר בתפקיד דריסקול הנבל, או גינזו צראבי בתפקיד יוסליס טוביהלב. הוא עשיר תפאורה וצבעים, צילומי עומדים על רמה גבוהה. מבחינה טכנית, אלא ששם כל זאת הוא סרט חסר-גשמה. הברק שבו מאפיל על הסבל שבסיפור העלילה, עושרו הטכני מוחק כליל את יגון החיים, שצריך היה להשתמע ממנו. זהו סרט המדבר יותר לעין מאשר ללב, ובסרט שכל יעודו הוא סחיטת דמעות, אין חסרון גדול מזה.

אחר זה מועלים על הבד מראות של מוות והרס בקצב מהיר: עצי הענק של הגיונגל נכרתים כשבלים בשדה, מפנים מקומם ל' מטעים מעובדים. גחיות חיות-הבר, שנהגו בידי אדם, צפות בנהרות ומוטלות בשדות. כושי, לבוש אמריקאי, קונה לו זוג ילדות-גמד לפילגשים. כושי הגיונגל מצ' טרפפים בצידי הדרכים, עמוסות המכוניות ההפוכות, מושיטים בפנים אויליים ידיים לנדבות — תרומת הציביליזציה לג'הדעון.

הסרט בעל התמונות הנהדרות יכול היה להיות הרבה יותר משכנע לולא נוצר בידי גרמנים. קשה קצת לעכל את העובדה, ש' אחרי שלא הפיקו אף סרט אחד שתבע איסור השמדת חיי אדם, הפיקו הגרמנים סרט כה נפלא הקורא להצלת חיות.

כרה במהים דמעות

באין משפחה (מנדלור, תל-אביב: צד-פת) מבוסס על ספר-הילדים הקלאסי של

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה הארץ אשר העולם הזה, ממליץ לראות:

● **האינדיאנים הגדולה** (אוריון, תל-אביב) — איורה של מוזיאון ביצירת מופת של ז'אן רנואר, המספרת על מלחמה של גינסלמנים.

● **הדון השקט** (צפון, תל-אביב) — חלקו השני של האפוס הרוסי לפי ספרו של מיכאיל שולוחוב, בו מתים כל הגיבורים לפי סדר, כדי לפנות מקום למהפכה.

● **הזר** (ארמון-דוד, תל-אביב) — סרט מתח מלוטש.

● **מלאך עובר בברוקלין** (רון, ירושלים) — כלבים אנושיים ואנשים כל' ביים בסרט פיוטי. פיטר יוסטינוב.

● **החוק** (תל-אור, ירושלים) — יחסי שולטים ונשלטים בעיירה דרום-איטלקית. גינה לולובריגידה, פייר בראסר, איב מוני טאן.

● **המדינה ואני** (אדיסון, ירושלים) — יתום מחפש לו אמא בעזרת ויטוריו דה-סיקה בתפקיד האלוהים.

● **זה קרה לאור היום** (אורה, חיפה) — הסכנה חינוכית בסרט-מתח על צד רוצח ילדות.

שגריר ריד עם ג'ורג' ג'סל ורעיית השגריר עם גרנ"עית בתחרות כדורגל חסות דיפלומטית לכיבוש הספורט